

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ARAK: 1/4 évre 20 kor.,
1/2 évre 10 k., 1/4 évre 5 k. Egyes szám ára 8 f.

Felelős szerkesztő: Dr. Weisz Ignác.
Szerkesztő: Győri Imre.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Brassó, Kapu-utca 64. sz. — Telefon: 177.

Milyen kormányt kapunk?

Brassó, dec. 2.

(Dr. W. I.) A közmondás szerint „hosszas betegségnek halál a vége.”

A mi politikai életünket is egy betegség támadta meg, amely betegség annál komplikáltabb, mert egyrészt abból keletkezett, hogy mint oly sokszor — és pedig mindig végzetesen — ismét hiányzik a nemzetről és vezérférfiainál az az összetartás, amely egyedül képes nekünk és óhajainknak erőt és megvalósulást biztosítani és mert másrészt a nemzet testét sorvasztó betegség fokoztatik a király bizalmatlansága által, melylyel Magyarország vezérférfiai iránt viseltetik.

A nemzet vezérférfiai legjobb tudásuk és meggyőződésük alapján hónapok óta keresik a módját, hogy a király bizalmatlanságát eloszlassák; nyíltan, őszintén feltárták a király előtt, hogy a nemzetnek melyek a legkisebb mértékre lezsugorított kíválmái, melyek teljesítése esetén a nyugodt és békés kormányzás biztosítható; vezető férfiaink több módon kísérelték meg megvalósítható programjuk előterjesztésével a király engedékenységet

kieszköztetni; a legnagyobb pártban szakadás is állott be, mert a párt egy nagyrésze — az alkotmány megmenetése, az ex-lex és egy alkotmányellenes kormány elkerülése érdekében — engedményekre határozta el magát; az elszakadt függetlenségi párt nagy része az alkotmány és a néppárttal szövetkezve, minimumra leszállított követeléssel, létrehozott egy többséget, mely parlamentáris uton a kormányzás nyugodt menetét biztosíthatná; és a nemzet visszafojtott lélekzettel, türelmesen várja hónapok óta, hogy a király, mint alkotmányunk egyik tényezője, végre oly elhatározáshoz jusson, mely hazánk és nemzetünk békés, nyugodt fejlődését belátható időkre biztosítsa; és mindezek dacára mi a kilátásunk arra, hogy ezen betegségből kijuthassunk és hogy a válságból alkotmányos módon kiszabaduljunk? Csak az, hogy ismét darabont-kormányt fogunk kapni.

Mert ha a király sem a Wekerle — Kossuth — Andrássy miniszterium propozícióit nem fogadja el, sem a Justh-féle pártot a kormányzással meg nem bizza, megbízható, alkotmányos érzületű, becsületes hazafi pedig ily

körülmények között kormányalakításra nem vállalkozhatik, nem marad más hátra, mint az, hogy a király tetszése szerint katonai vagy polgári minisztereket nevezzen ki, kiknek a hazában pártjuk nincsen, kik abszolutisztikusan kormányozzák az országot és a képviselőházat feloszlátva, új képviselőválasztást irjanak ki.

Hogy egy ily kormány és egy ily új választás a nemzeti elégtelenséget csak fokozná, az ellenzék táborába gyűjtené az összes magyar választókat, az éppoly bizonyos, mint amily bizonyos az, hogy a beálló ex-lex, a törvényen kívüli állapot és az azzal járó sok nyomorúság nagyban és tán pótolhatatlanul károsítaná hazánkat minden téren, de Ausztriának is aligha használna.

Egy alkotmányellenes parlamenten kívüli kormány mindenesetre fokozná azt a nagy betegséget, mely most a haza és a nemzet testét átjárja, de az is bizonyos, hogy a legkisebb abszolutizmus a betegséget a krízis stádiumába juttatná és ezen krízisből halál áll elő, ez bizonyára nem a nemzetet, hanem a nemzeti széthuzást, a testvérharcot fogja kiölteni, hogy a nem-

A „BRASSÓI LAPOK” tárcája.

A legyőzött halál.

Írta: MARK TWAIN.

Az ugynevezett „jó társaság”-ban a legnagyobb visszatetszést szülte lord Blak viselkedése. A modern társaséletben ugyanis kevés a bensőség és a szeretet. A külső formákat tehát szigorúan be kell tartani. És ezen külső formák ellen vétkezett lord Blak megdöbbentő hidegvérrel. Mindössze három hónapja mulott, hogy feleségét eltemette. Éppen három hónapja. Az illendőség tehát megkívánta volna, hogy a lord a halott iránt kellő tisztelettel legyen. Ha az embernek egy hozzátartozója meghal, a kötelesség úgy hozza magával, hogy egy évig az illető műveltségnek lássék, se színházat ne látogasson, se zenét ne hallgasson. Ez az év tiszteli meg a holtakat — különben talán azok meg se halnának.

Joggal keltett tehát visszatetszést, mikor

lord Blakot három hónappal felesége halála után az orfeumban látták. Még a látcsővét is magával vitte, amelyet különösen a hatodik számnál vett erősen igénybe. (A hatodik szám: The six Stars, hat táncosnő volt.) Általános volt a nézet, hogy lord Blaknak, ezt a látványt, nevezetesen a tizenkét vadul ugráló formás nő lábat, az agglegények részére kellett volna átengednie; nem egy fiatal özvegyembernek való látvány volt. Három nappal később egy másik orfeumban tűnt fel lord Blak és annyira merész volt, hogy egy szivarra gyújtott és egy élelapot olvasott. És amikor merészsége már minden határt átlépett, mikor már a lóversenyre is kiment és ott buzgón fogadott, barátai elhatározták, hogy ezt a viselkedést tovább nem tűrik és ezt értésére is fogják adni. Ezzel a feladattal Bob Readit bízták meg.

A kiválasztott ur nem is habozott soká. Feketébe öltözött, blazirt arcára egy mosolyt erőltetett, majd kocsira ült és Blak lakására hajtatott. Az uton arról gondolkodott, hogy

kinai közmondásokon kezd, majd Shakespearét fogja citálni és egy erélyes morál-prédikációval fogja végezni. Közben majd Blak szivarjait fogja szívni.

Lord Blak a legszívélyesebben fogadta barátját. A legnyájasabban kérdezősködött az „új csillagok”ról, a lóversenyről, a függőben maradt eljegyzésekről, kigunyolta a nők iszonyu kalapjait és végül kérdezte:

— Eljössz a klubba? Szeretnék veled egy kissé kártyázni.

A kártyáról a kinai közmondásokra átmenni egy kissé nehéz volt. Bob mellőzte is ezt és más fonalat adott beszédének.

— A klubba? — kérdezte csodálkozva. Kártyázni? . . . No hallod, kedves barátom? . . .

— Nem értelek? Miért ne mennék a klubba?

— Még kérdelek is? Nem értem a gondolkodásodat? Feleséged alig három hónapja, hogy meghalt . . .

— Eh, nincs többé halál . . .

Transsylvania étterem és kávéház.

Elegáns berendezés; általánosan elismert kitűnő konyha; természetes erdélyi borok; pontos kiszolgálás! — A kávéházban naponta DICK GYURI közkedvelt zenekara játszik.

(1771)

Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetem Könyvtár - Fundatia

Kiváló tisztelettel:

ROTHENBÄCHER GY.

zet összetartásának gyógyító ereje ismét visszaadja nemzetünknek azt az erőt és kitartást, melyre minden nagy veszély és válság idején nemzetünk eddig bizton számíthatott.

Napok és tán csak órák választanak el attól a döntéstől, mely döntés hivatva lesz tanuskodni arról, hogy királyunknak évtizedeken át tapasztalt alkotmányos érzületére nem hiába épít a nemzet és hogy királyunk nem akarhatja, hogy évtizedek alkotmányos uralkodását abszolutizmus váltsa fel.

Adja az Ég, hogy a nemzet óhajai, reményei teljesüljenek.

Brassó, dec. 2.

A balázsfalvi zsinat határozata a hittantantási rendelet tárgyában.

Balázsfalváról jelentik: A gör. kath. egyházi zsinat meghozta határozatát a hittantantási rendelet ügyében. A határozat sokkal enyhébb mint a nagyszebeni görög keleti egyházi kongresszusnak a király által megsemmisített határozata, amennyiben nem fejez ki tiltakozást a miniszter rendelete ellen és nem fenyegeti a lelkeseket fegyelmi büntetéssel az esetre, ha a miniszter rendeletének eleget tennének. A határozat egy szerűen helyesli az ez év szeptember havában tartott püspöki konferencia magatartását és azt mondja, hogy a gör. kath. román egyház főpapjai méltósággal védtek az egyház érdekeit. Ezen határozat kihirdetése után az érsek a zsinat ülését bezárta.

Uj népvándorlás.

Brassó, dec. 2.

Ezt a korszakot méltán lehet nevezni: az új népvándorlás korszakának. Egyes országokon belül, sőt világrészekben át olyan eltolódások történtek a népességben, aminek-

re soha eddig nem volt példa. Óriási városok szivták és szívják föl magukba a falvak népét, a szétszórt népesség elszakad az anyaföldtől, folyton összebb húzódik, csoportosul, középpontokba menekül. Országga dagad egy-egy város népesség dolgában: Londonnak annyi lakója volt száz év előtt, mint ma Budapestnek s ma majdnem annyi van mint száz év előtt egész Magyarország.

A város falja a falu fiait. Néptelenül a szabad mező; zsufolódik, terjeszkedik a város. A nádfedeles kunyhóból bérkaszányába települ át a nép. Budapesten ma kétszerre több ember él, mint amennyi hódító ősmagyar Vámbéry számít és Londonban több az ember, mint a Mátyáskorabeli Magyarországon vagy ugyanezen időben egész Angliában. A város a mágnes, amelynek nem tud ellenállani a mező széthintett vasforgácsa.

A város vonzóereje: az ipar, az iparadta több munkaalkalom és nagyobb bér. Mennél iparosabb a város, annál nagyobb tömegeket nyel el s mennél több a gyárkérmény, annál népesebb lesz az aljuk s annyival jobban ritkul a nép a templomtorony árnyékában. Budapest után New-York a legnagyobb magyar város.

A tatárjárás, török-pusztítás együtt feleannyi embert sem kergetett ki ebből az országból, amennyit öt év alatt kiűldöz ma a sorsa Amerikába.

Európa ipartalan keletéről folytonosan hullámszik a nép az iparosabb Nyugat felé s Európa nyugatáról Amerika keleti felére, közepe tájára, ahol összetorlódik a sokféle nyelvű fehér emberek árja a szembe jövő sárgák áradatával, keveredik Észak-Amerika déli felének feketéivel és segít kiirtani, beolvasztani a rézbőrűek fajtájának maradékát. A föld egyik felén elnéptelenednek az országok, Irországban pl. szinte alig-alig lakik ember s a másik felén ugyanaz a nép segít pusztaságon egy-két évtized alatt óriási városokat építeni.

A keresztes hadjáratok, a török háborúk nem dobtak akkora tömegeket egyik ország-

ból a másikba, mint most egy-egy bűrzi krach.

A földtől elszakított tömegeknek gígszi csapatai mennek benépesíteni más világok sivatagát és hagyják maguk mögött pusztulni a régi világot. Micsoda kavargás, milyen hullámszás folyik most körülöttünk! Micsoda keveredése fajoknak, gondolatoknak!

Milyen óriási arányu a nyelvek összeolvadása! Kis fajok olvadnak bele a nagyobbakba, elterjedt nyelvek szivák föl kis nyelvterületek népét. „Nemzetek jlesznek” — kialakul sokféle nép ronesából a jenki fajtája és „nemzetek vesznek” — néptelenedő kis országok népe tűnik el, folyik be az emberocéánba, amelyben egykeverékké olvad össze a sokféle arcszín, egyenlősdnek a faji jellemvonások, kun menyecskének mandulaszemű fia születik és mulattá világosodik leánya arcán a szereesen apa fekete bőre. A földtúró magyar, a kínai fehérneműmosó, a svéd gyári munkás gondolatai azonosulnak és a japáni munkás, a volt kuli sztrájkolni tanul, a felvidéki tót gentleman voltára gögösen tér vissza.

Uj milióbe: városba, idegen országba kerülnek, új embereket látnak, új gondolkozást tanulnak a rögtől elszakított milliók. A munkaerő óriási piacain a gazdasági erők hatását tanulja meg a maga bőrén az erejét kínálgató proletár s az isten csapásától való félelem, áldásáért való könyörgés lekertül a napirendjéről annak az embernek, akinek existenciáját üzleti eshetőségek szabályozzák s nem az időjárás. Aki fölött eddig a főszolgabíró és a mandarin volt korlátlan ur, az maga lábán álló, magára büszke emberré alakul. Sokat, sokfélét próbálnia, sokfajta munkát tanulnia, nem elég többé a szántás-vetésnek örökölt tudománya s az a kényszerű sokoldalúság is önbizalmat ad, igényeket növel, nagyobb jövedelmekre való folytonos aspirációt táplál.

A munkaerő nagy győjtömedencéi agyvelőt forradalmasító helyek, egyetemek a modern élet iskolarendszerének. A debreceni civis még csodálkozhatik azon, hogy a panoráma négere is ember és némi méltatlankodással kérdezheti a fekete csodán ámulva: „Hát ha mán ember, mér nem kell magyar?” — Lóvén Debrecenben a tót, zsidó és német — tót, zsidó, sváb és nem kell emberi egyenlőséget megtanulnia szemléleti oktatás útján az amerikai magyarnak?

A néptömeg sokasem látott arányu hullámszásának, a modern népvándorlásnak az egyik legnagyobb foku hatása: átalakítása a legkonzervatívabb néprétegek gondolatvilágának. Akinek fáj ez az átalakulás, annak épen úgy kell számolnia ezzel a ténnyel, mint nekünk, akik örvendünk neki s az emberiség érdekében valónak látjuk.

B. E.

HIREK.

Brassó, dec. 2.

December.

Lassacskán halódik az esztendő, a jelen század első évtizedének utolsóelőtti esztendője. S ez a halódó esztendő eszünkbe juttatja azokat a technikai, földrajzi meg egyéb tudománybeli vívmányokat, amelyekről az elmúlt század utolsó éveiben sem mertünk még csak álmodni sem. Északi sark... repülőgép... Cook... Peary... Bleriot... stb. BCU Cluj

Má a gyermekek már északi sarkos-

Bob gyanusan nézett barátjára s így szólt:

— Ugy látszik, filozófus lettél.

— Nem. Normális ember vagyok. Csak ismételhetem neked: Nincs többé halál.

— De hiszen te is jelen voltál a feleséged temetésén! Hogy mondhatasz ilyen bolondot?

— Egész nyugodtan tovább szivarozhatsz. Ha nem izgatod magad, akkor nyugodtabban végig hallgathatsz.

Lord Blak kézem fogta Bobot és így szólt:

— Mielőtt a szobába lépnék — szólt — még néhány megjegyzést teszek. Ti abban a hiszemben vagytok, hogy szeretett nőm meghalt. A ti részetekre mindenesetre meghalt. Az én részemre azonban nem tudott meghalni. És ma nem hiszed, jöjj be velem a szobába, be fogom bizonyítani.

Egy teljesen sötét szobába léptek. Lord Blak betette maga után az ajtót, egy székre álltatta Bobot és így szólt:

— Kérlek, most egy szót se szólj, maradj csendben.

Ezzel megnyomott egy villanyos gombot a falon, A szoba egyik falán gyöngévilágosság támadt. A csöndet egy gép szabályos berregése törte meg és a fehér falon megjelent egy kinematográfkép: s a ház egyik szobája. A pamlagon a ház meghalt asszonya ült. Virágzóan, szépen, friss egész-

ségben, ahogy életében kinézett. És énekelni kezdett. Egy gramofon, a technika egy remeke, adta vissza élethűen a hangokat.

Az ének befejeztével a képen látható lett, amint lord Blak odamegy nejéhez, gyengéden átöleli és megcsókolja őt.

Lord Blak megállította a gépet, mire a kép a falról eltűnt.

— Ez a dal, amit most hallottál, szólt barátjához a lord, a legkedvesebb dalunk volt. Mindennap elénekeltem a feleségemmel. Halálról sem lehet ma már beszélni. Az emberi elme legyőzte a halált,

Lord Blak ismét megindította a gépet. Most a lord dolgozószobája került a falra. A lord az íróasztalán ült. Az ajtó kinyílt és felesége belépett. Nevetve férje ölébe ült, majd felvett egy könyvet az íróasztalról és felolvasott. A gramofon élethűen adta vissza a felolvasást.

Bob el volt ragadtatva. A sötétben megkereste barátja kezét, melegen megszorította azt és így szólt:

— Igazad van, ő nem halt meg.

Lord Blak kinyitotta az ajtót. Nappali világosság ömlött be rajta. Aztán így szólt barátjához:

— Azt hiszem, most már mehetünk a klubba.

— Igen, mehetünk.

Angol eredetiből: FÉNYES MARCEL.

dit játszanak a Királyhegyen, a rödlisport művelése közben, „bleriotosdit” játszanak a szobában, a konyhában, az udvaron.

Ad vocem: játék!

Közeledik a karácsony, december havának az ünnepe. S megkezdődik, azaz már megkezdődött a karácsonyi vásár. A játékkereskedők kirakatai már kínálják a jó, olcsó, hasznos, tanulságos játékokat: Zeppelin, Bleriot stb.

A divatkereskedők kirakatai hangos szájjal kiabálják: „Mélyen leszállított karácsonyi occasio árak!” Meg egyebet. Csupa újszerű, okos üzleti jelszó.

Szóval, hogy helyes kifejezéssel éljünk, a karácsony már veti előre az árnyékát. Nemsokára megjelenek a vén (azaz a most már megifjodott) tanácsorony alatt a karácsonyfakutafák. Minden, de minden a karácsonyra, a decemberre, a haladó esztendőre emlékeztet.

Mi meg telepszünk a redakcionális fűtött kályha mellé, s arról filozofálunk — persze csak magunkban — hogy milyen szeszélyes emberke is ez a December apó.

Ma hideg van odakünn az utcán, a hol paprika orra fityos kis csitri lányok kacérkodnak egy-egy nyalka konvédtiszttel talán holnap pocséta, meg ismét pocséta lesz. Mert a brassói December apónak ez a szokása. Legalább így tanította a multakban.

De mert nulla regula sine exceptione, nines kizárva, hogy mégis fagyos decemberben lesz részünk.

(-S)

— Huszonöt éves tanítói jubileum.

Tóth András tatragi áll. el. isk. tanító a napokban ülte meg tanítói működésének 25-ik évfordulóját. A jubiláló tanítót kar-társai meleg szeretettel ünnepelték. Megjelent a jubileumon Pintér Gábor kir. tanfelügyelő is.

— Gorkij Maxim Brassóban.

Helybeli német lap-társunk tegnap megjelent számában említést tesz arról, hogy Gorkij Maxim, az üldözött orosz író, akinek az orosz forradalomban oly nagy szerep jutott, az este 10 óra 14 perckor érkező romániai gyorsvonattal városunkba érkezik. Hogy e hír valódiságáról meggyőződést szerezzünk, lapunk egyik munkatársát kiküldöttük az állomásra a romániai gyorsvonat elé. Munkatársunk azután tudatta velünk, hogy Gorkij Maxim a nevezett vonattal nem érkezett meg s így lap-társunk híradása kissé időelötti volt. Nem lehetetlen azonban, hogy ma, vagy holnap, esetleg holnapután jön Brassóba, sőt az sines kizárva, hogy már néhány nappal ezelőtt végigrobogott a brassói állomáson, de egyik esetben sem tartjuk valószínűnek, hogy hosszabb ideig időzzék, illetőleg időzött volna városunkban. A hivatalos tényezők, akikhez erre vonatkozólag kérdést intéztünk, sem tudnak semmit Gorkij-ról. Sőt vannak, akik nemcsak azt nem tudják Gorkijról hogy Brassóban van-e, vagy lesz-e. Mindazáltal kell valaminek a dologban lenni, mert ma egész nap szólt nálunk a telefoncsengő; sőt Budapestről is intétek hozzánk kérdést ezügyben. A leggon-dosabb utánjárás dacára is csak azt ismételhetjük, hogy mi a dologról semmit sem tudunk.

— **Rendkívüli vármegyei közgyűlés.** Mikes Zsigmond gróf főispán a vármegye törvényhatósági bizottságának tagjait e hó 21-ére rendkívüli közgyűlésre hivata össze.

— **Kelemenné Zathureozky Berta** a jeles írónő, kitől olvasóink nem egy készséges írói tollal megírt dolgozatot olvastak e lap hasábjain, szindarabot írt, amelyet, mint velünk legilletékesebb helyről közlik, a kolozsvári nemzeti színház elfogadott előadásra. A darab bemutató előadása januárban lesz.

— **Államsegély.** A vallás és közoktatásügyi miniszter a hosszufalusi állami iparos-tanonciskola részére az 1909—1910 tanévre 2550 korona államsegélyt engedélyezett.

— **Leánynevelő intézet Alsótömsön.** Jó forrásból értesülünk, hogy a párisi Miasszonyunkról elnevezett zárda volt főnöknője, de Marechal Johanna egy modern leánynevelőintézet felállításán fáradozik. A tanítási tervet ezidőszert a közigazgatási bizottságnál van. Az építési munkálatok már jó-részt befejeződtek, s így előreláthatóan rövid időn belül a tanítás kezdetét veszi.

— **A rödlí.** Megérkezett a tél a maga fázós hidegségével s magával hozta a rödlisport kedvelőinek a szép téli ajándékot: a szűzfűhár havat. S erre az aktusra megkezdődött a brassóiak által annyira kedvelt rödlizás, a Lövdödétől a Porond-utcaig, a Király-hegytől a Retsorig. Az esték s a délutánok a város e két helyén lármások, zajosak a rödlizók nem éppen ékes harsogásaitól, akik eszeveszetten — bocsánat, ha merészen fejeztük ki magunkat — száguldanak le a meredek hegyoldalakon. És éppen itt van a baj. A királyhegyi tura még nem annyira veszedelmes, habár erről is lehetne beszélni, hanem a Lövdödétől a Porond-utcaig terjedő utvonalmak rödlizásra való felhasználása bizony nem a legveszélymentesebb. Ime egy példa, habár a rödliszezónak még csak a legkezdetén vagyunk, máris szolgálhatunk ilyenmel. Egy Vergoliciu Miklós nevű román suhanc száguldott lefelé rödlijával a Lövdödétől. A Porond-utca keresztezésénél a villámgyorsasággal rohanó rödlí, amelyet Vergoliciu kormányzott, oly erővel rohant neki Bedő Imre berkocsijának, hogy az egyik lovat a szó-szoros értelmében a földre sújtotta. A szerencsés véletlennek köszönhető, hogy egy kis ijedtegen kívül egyéb baja nem esett sem a rödlizónak, sem a lónak. De ki felel majd a lábkitörésekért, kézkifcamodásokért, s esetleg a fontíthez hasonló, de véletlenül végzetesebb kimenetelű balesetekért, amelyek a multak példája szerint napirenden lesznek az idén is. Nem vagyunk semmiféle sportnak, a rödlisportnak sem az ellenségei, de azt valamennyinnél tanácsoljuk: mindent módjával! A rendőrhatalóság figyelmét pedig felhívjuk ezen sorainkra, illetve a rödlíra.

*

A fentiekre vonatkozólag, az esti órákban a rendőrhatalóság az alábbiak közlésére kért fel bennünket: a rödlizást, csáklázást, szánkázást stb., csak olyan helyeken lehet és szabad tüzni, ahol sem a gyalogjárókai nem molesztálják, sem a kocsiközlekedést nem gátolják, szóval csakis olyan helyeken, ahol a rödlizók sem magukban, sem másokban kárt nem tehetnek. Ezt a rendőrhatalóság azzal a figyelmeztetéssel közli a közönséggel, hogy e tilalom megszegőit súlyos büntetéssel fogja sújtani és minden egyes felmerülő esetben a

rödlít, a csáklázást, a szánt és egyebet elko-bozza, és az eladásból befolyó összeget vagy a városi szegényalapra, vagy az állami segély alapra fogja fordítani.

— **Az 1910 évi esküdtbíró-sági okklus.** A marosvásárhelyi kir. ítélőtábla elnöke a brassói kir. törvényszékhez az 1910 évre az esküdtbíró-ság elnökévé Wittich József kir. törvényszéki elnököt, elnökhelyettesé Abrám István törvényszéki bírót nevezte ki. A csíkszeredai esküdtbíró-ságok elnökévé Gyálóka Sándor törvsz. elnök, elnökhelyettesé Fekete Imre törv. bírót; a kézdivásárhelyi esküdtbíró-ságok elnökévé Solion Miklós törvsz. elnök, elnökhelyettesé dr Bodó Farkas törvsz. bírót; a marosvásárhelyi esküdtbíró-ságok elnökévé dr Pósoni Gábor törvsz. elnök, elnökhelyettesé gróf Lázár Miklós, törvsz. bírót, neveztettek ki.

— **Vallásos estély.** A Magy. Prof. Nőegylet első vallásos estélye szép és lélek-emelő műsorral folyt le e hó 1-én d. u. fél 6—7 óráig Makoldyné Molnár Ilona és Kónya Julianna úrnők rendezése mellett. Az estélyt „Menyben lakó én Jótevőm...” kezdetű zsoltár vezette be. A vallásos estélyek előjátékát és feladatát Tökés Ernő lelkész ismertette megnyitó beszédében. Utána Benedek Lenke polg. isk. növendék szavalt. Majd a konfirmált növendékek és a középiskolai tanulók négyes karú éneke készítette elő a lelkeket Tökés lelkésznek Máté ev. III. 1—12 verséről tartott biblia-magyarázatára. A biblia-magyarázat főgondolatát véste a lelkekbe a konfirmált ifjak „Térj magadhoz drága Sion...” kezdetű éneke. Majd Sándor Albert II. éves keresk. isk. növendék szavalt a Váradi A. „Judas”-át. Bezáróul a gyülekezet a XC-ik Zsoltárt énekelte. A következő est hasonló nagy műsorral e hó 8-án, szerdán d. u. 6 órakor lesz, a ref. egyház tanácstermében. (Ötvös-utca 3. sz.)

— **EKE estély.** Tekintettel a szép műsorra, amelyet nyújt s azonkívül a nemes célra, amelynek érdekében rendeztetik, az EKE estély mindenütt nagy érdeklődéssel találkozott. A műsorra vonatkozó már régebben közreadott tudósításunkat kiegészíthetjük még azzal, hogy az estélyen nem csupán csángó ifjak, hanem csángó leányok is fognak szerepelni népies táncok bemutatásával.

— **Elkobzott román rőpirat.** Az aradi rendőrség tegnap, az aradi törvényszék vizsgálóbírájának megkeresésére, lefoglalta és elkobozta a Tribuna könyvkereskedésében Yorga Miklós bukaresti egyetemi tanár rőpiratát, melynek címe Les Hongrois et la Nationalité Roumaine. A kereskedelmi miniszter már régebben megvonta a rőpirattól a postai szállítást jogát.

— **A gyorsfűző és Szováthy Klára.** Különös ügy foglalkoztatta tegnap délelőtt a kolozsvári rendőrséget. Egy furcsa lopás ügyéből bontakozott ki a különös eset, minden furesaságával és minden mulatságos részletével. Egy pár nappal ezelőtt történt ugyanis, hogy egy kolozsvári uriember jelentette Szováthy Klárát, a cselédjét lopás miatt. Szováthy Klára távozása alkalmával elvitt egy pár darabot a háziasszony csipkés fehérneműjéből és bepakolt a holmija közé egy gyorsfűzőt is. A rendőrség megindította a nyomozást, amely azonban tegnap délelőttig eredménytelen volt. Tegnap délelőtt érdekes és váratlan fordulat állt be a lopott fehérnemű ügyében. A nyolcas számú hordár ugyanis karoskosárban, szépen bepakolva

fölvitte a rendőrségre a fehérneműket és a gyorsfőzőt. A hordár elmondta, hogy neki a csomagot egy feltűnően elegáns nagysága adta azzal az utasítással, hogy a holmit vigye a büntügyi osztályba. Dr. Rimóczy József kapitány a hölgy neve után kérdés-közdött, mire a hordár kijelentette, hogy megbízója beletette a csomagba a névjegyet. A gyorsfőző mellett találtak is egy finom alakú kártyapapírt ezzel a felírással: SZOVÁTHY KLÁRA. A kötelességtudó hordár érdeklődött egyékként aziránt is, hogy kinek a kezeihez jutottak a bűnjelék. Dr. Rimóczy megnyugtatta és elbocsátotta a derék nyolcast. A nyomozás tovább folyik a rejtélyes Klára ügyében.

— **Lopás.** Egy helybeli mészáros ma feljelentést tett a rendőrségen, hogy az egyik bolonyai vendéglőben 166 korona készpénzt ellopták. A mészáros a vendéglő szolgálatában álló pincérlányt gyanúsította, akit a rendőrség meg is motozott és a lopott pengy részét megtalálta nála. A rendőrség a pincérlányt három évre kitiltotta a város területéről. Az iratokat a lefoglalt pénzzel együtt áttették az ügyészséghez.

— **Az Apolló bioszkop előadásai** állandóan nagyszámu közönséget vonzanak a mozivá átalakított dalcarnokba. Minden második nap új műsorral, s a műsorban érdekes tanulságos és kacagtató képekkel szórakoztatja az áldozatkész igazgató a közönséget, amelynek az Apolló bioszkop hovatovább legkedveltebb téli szórakozóhelyévé lesz. A műsori lapunk ezen rovatában állandóan közöljük.

— **Mi a legszebb karácsonyi ajándék?** E kérdésen sokan törlik fejüket a karácsonyi ünnepek előtt. Kétségtelen, hogy egy karácsonyi ajándék csak akkor felel meg rendeltetésének, ha szépsége mellett egyúttal praktikus is. Ma már alig van lakás, ahol képek ne díszítenék a falakat. Százszorta fokozódik azonban a hatás, ha lakásunkat valamely kedves hozzátartozónknak művészi olajfestményi, vagy krétarajzu arképe díszíti. Egy ilyen arckép egyúttal a legszebb, a legkedvesebb és legmaradandóbb karácsonyi ajándék. A „Rafael” fényképészeti és festészeti műintézet, Budapest, VII. Rottenbiller-utca 46. amellelt, hogy a főváros legelső ilyen műintézete, még egyúttal feltűnően olcsó áraival is az egész országban nagy népszerűséget és kedveltséget szerzett magának. Rendelésnél elegendő egy fénykép beküldése. Krétarajzok már 6. koronától, olajfestmények 10.—kor.-tól rendelhetők díszes paszpartuval. E hírneves műintézet lapunk olvasóinak készséggel szolgál előzetes felvilágosítással és árjegyzékkel. Megbízható ügynőkök mindenütt felvételnek.

Apolló Bioskop műsora 1909 december hó 3-án, pénteken és 4-én szombaton.

Séta Sztambulon keresztül. (Látványos)

György és Margit szereleme. (Dráma.)

Olthatatlan szonyuság. (Humoros.)

Pali nádrágja. (Humoros)

Szerbia és Bosznia. (Látványos.)

Élőképek. (Humors.)

Egy szép álm. (Dráma.)

A Reimsi repülőgép verseny. (Látványos) (Az eddig feltalált repülőgépek egymás közti versenye; remek kép a jelenkor legnagyobb vívmányáról. Látható lesz Zepelin, Fahrman, Bleriot, Wrigt mesterek remek művei.)

Dolores. (Dráma.)

— **Fráter Lóránd** legújabb nótás-könyvelmegje ent. Kapható a „Brassó Lapok” és Grünfeld Samu könyvkereskedésében.

Telefon — Távirat.

(Saját tudósítónk jelentése.)

(Budapest, 1909. december 2.)

Wekerle a királynál.

Wekerle Sándor miniszterelnök a tegnapi minisztertanács döntő határozatával ma Bécsbe utazott.

A miniszterelnök kihallgatása a királynál 35 percig tartott.

Wekerle arra kérte a királyt, hogy vagy fogadja el a kormány kibontakozási javaslatát, vagy pedig meutse fel sürgősen a kormányt, amelynek helyzete jelen körülmények között tartatlan.

Öfelsége tudomásul vette Wekerle előterjesztéseit, de a válságot illetőleg döntő lépést nem tett, azonban arra kérte a miniszterelnököt, hogy holnapig maradjon Bécsben és akkorra tudatni fogja vele végső elhatározását.

Andrássy távirati meghívást kapott!

Politikai körökben a szenzáció erejével hatott, hogy Andrássy Gyula gróf belügyminiszter ma délután távirati meghívást kapott ő Felségéhez.

Andrássy délután 5 órakor Bécsbe utazott és holnap délelőtt kihallgatásra megy a királyhoz.

Esti bécsi jelentések szerint a Wekerle—Kossuth—Andrássy miniszterium kinevevése újra felszínre került és igen valószínű, hogy holnap meg lesz a békés megoldás.

A Vaterland förmedvénye.

A Vaterland mai száma kvalifikálatlanul ocsmány hangon támad Kossuthra, amiért nem hódolt be Bécsnek és engedmények nélkül nem hajlandó az új miniszteriumban tárcát vállalni.

A trónörököshöz közel álló bécsi ujság Kossuth—Wekerlét— és Andrássyt „magyar zsarolóknak” nevezi, akik betyár magyar politikát folytatnak.

— Majd gondoskodunk róla — írja a Vaterland — hogy fenyegetéseik (a miniszteri sztrájkot érti) hatás nélkül maradjanak legfelsőbb helyen.

Tabornagyi tanácskozás

Bécsből jelentik, hogy a jövő héten a király elnöklete alatt tábornagyi tanácskozás lesz.

Kossuth mellett.

Szatmárnémetiből jelentik, hogy az ottani függetlenségi párt elhatározta hogy Kossuthoz csatlakozik.

A pártgyűlés üdvözlő táviratot küldött Kossuthnak.

Kibontakozás előtt.

Bécsből jelentik: az utóbbi időben messzeható lépések történtek aziránt, hogy a király egy Justh—Lukács kormányra bizza az ügyek vezetését.

A király maga is azon az állásponton volt — hir szerint — hogy egy Justh—Lukács kormánynak volna létjogosultsága — de csak Kossuth-tal.

Kossuth azonban nem volt hajlandó desavualni miniszterlársaival történt megállapodását és mereven elzárkózott az elől, hogy olyan kormányban vállaljon tárcát, amelyből Wekerle, Andrássy és Apponyi hiányzanak.

A Justh—Lukács kabinet köré fonódott kombinációk meghiusulását jelentette Kossuth loyális magatartása, és ezen magatartás végső következménye lett — Andrássy ma délutáni távirati meghívása ő Felségéhez, a mely a válság alkotmányos megoldása előtt nyilván a legutolsó lépés.

**Brassói-posztó-divat-és kötött-
szövöttáru gyárak,**

Scherg Vilmos és Társai

ajánlják jóhírnevű gyártmányaikat ugymint mindennemű posztókat, divatszöveteket, egyenruhaszöveteket, vízmentes lodeneket, szőnyegeket, utazó plaidet, ágterítőket, kocsipokrócokat, . . lópokrócokat stb. stb. . .

RAKTÁR:

BRASSO, Ferenc József tér.

Számos legmagasabb díjakkal kitüntetve.

Helység — változás

A midőn egy helybeli, mint vidéki tisztelt vevőinknek hálás köszönetet mondunk az irányunkban 22 év óta tanúsított szíves bizalmukért, — hátrányos tévedések elkerülése végett tisztelettel tudatjuk, hogy **Weisz Mihály-utca 23. szám** alól kiköltözzük, üzletünket a

Weisz Mihály-utca 26. Rózsater sarkán

újjonnan épült modern helyiségbe helyeztük át és ott versenyképes, dús raktár árakban valamint arany és ezüst árakban rendeztünk be. —1342—

Továbbra is szíves pártfogást kérünk maradunk teljes tisztelettel

J. Both és Műher.

BRASSÓI LAPOK

KÖNYVNYOMDAJA

készít mindenféle nyomtatványokat a legszebb kivitelben és legjutányosabb árban.

A legszebb képes levelezőlapok, finom és divatos, szébbnél-szebb levélpapírok:

Iskolatáskák, író- és rajzeszközök, valamint mindenféle iskolai cikkek nagy választékban kaphatók

a „BRASSÓI LAPOK” könyvkereskedéseiben
BRASSÓ

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

Szám 1487—1909. vhtó.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhirrre teszi, hogy a budapesti IV. ker. kir. járásbírósnak 1909. évi Sp. II 2521—3 számú végzése következtében dr. Halmi Dezső bpesti ügyvéd által képviselt Horváth Sándor és fia bpesti cég javára 192 K. — fillér s jár. erejéig 1909 évi nov. hó 2-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján felülfoglalt és 3720 kor. — fill.-re becsült következő ingóságok, u. m.: butorneműek nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a brassói kir. járásbírósnak 1909-ik évi V. 1811/2 számú végzése folytán 192 kor. fill. tőkekövetelés, ennek 1909. évi május hó 2 napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 56 kor. 66 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, Brassóban Kut-utca 41 szám alatt 1909 évi december hó 11-ik napjának délutáni 2 órája határidőül kintüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108 §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elarverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Brassó, 1909 évi november hó 23. napján.

Kalmár Ignác
kir. bir. végrehajtó.

SINGER varrógépek
BRASSÓ,
Kapu-u. 23 sz.
Csak a védjeggyel!

Kellemen Ferenc a „Fehér-templomhoz”
— gyógyszerész —
Kolostor-utca 8. szám alatt.
Ajánlja kitűnő saját készítményű biztos hatású
Vénus krém 1 tégely — 30 f
Vénus szappan 1 darab — 60 f
Vénus puder 1 doboz 1.20 f
Petrolin hajszesz 1 üveg 2.— f
Nagy választék különlegességekben, ásvány
vizekben parfümökben és gummiárúknak.

A ki jó villásreggelit és egy jó
pohár erdélyi bort vagy friss-
sen csapolt sört akar inni, az
jöjjön a tanácsbázi pincébe
Kodesch Viktor-hoz
szembe a közuti v. megállóhelytel.

„A régi Tanácsbázban”
Buzasor 4. sz.
alatt levő borkimérésben úgy
helybeliek, mint idegenek
kitűnő borokat
kaphnak. (Asztali és palackborok)

JÓ BOROK.
(asztali és palack borok)
A „Fehér kaka”-hoz
cimzett borkimérésben állan-
dóan raktáron vannak.
— Kapu-u. 20. sz. a. —

Pásztori Sándor
sodronyszövet-fonat kert-
kerítés és ruganyos acél-
sodrony-ágybetétek gyára
BRASSÓ, Kórház-u. 32.

Tellmann Vilmos és Tsai
posztógyára, BRASSÓ.
Hátulso-utca 50—56 szám alatt.
Ajánlja saját készítményeit.
mindenféle
posztókban és flanellekben.

Központi Nr. 1. Szálló Brassó.
A város és vidék közönsé-
gének találkozó helye. Ké-
nyelmes, tiszta szobák. Gyö-
nyörű tánc- és étterem.
Kitűnő konyha. Valódi jó italok.
Pontos kiszolgálás. Omnibusz a
vasútállomáshoz.
Whynanek József,
szállodás.

Első brassói
mű és borotva komorakészítő
Nagy raktár
finom acélárúknak.
Szolid kiszolgálás! Valesio J. utóda
Kapu-utca 18.

Foith György és Társa
kötőgép, rövid- és szövő-áru ártól
nagyban és kicsinyben
Kapu-utca 24. sz.
Saját gyártmányú kötött-áru Min-
denféle harisnya és trikó-áruk olcsón
és nagy választékban kaphatók.

Friedrich „PFAFF” varrógépek
Wetzel Otto
BRASSÓ.
Weisz-Mihály-
20. szám alatt.
csak a védjeggyel!

Legnagyobb választék kongrészsövetekben.

Hölgyek, akik szép kézimunkát
venni akarnak, győződjenek meg arról,
hogy én csak finom árut tartok.
Törülközőkre, zsebkendőkre, szalvétákra,
asztalneműre monogramok 5—6 óra alatt
bármely mennyiségben készítenek.

Weisz Mihály-u. 4. **BOLESCH FRIGYES**
(Copeny-féle ház.)
Mindennemű fehérnemű készítése.

Szülő szálloda
✦ Medgyes. ✦
Ajánljuk ujonnan beren-
dezett szállodánkat.
Weber és Arva.

Az Eszterházy és tanácsbáz
pincékben kaphatók a legjobb
és legfinomabb erdélyi borok.
Friss villásreggeliről mindig
gondoskodva van.

Hirdetéseket felvételnek e lap kiadóhivatalában.

GOLDSTEIN B. mellfüző különlegességek Kolostor-utca 21.
Iskola Alapítvány — Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pt. Școală — BCU Cluj

Uj fogászati műterem!

Tisztelellettel van szerencsém a m. t. közönséget értesíteni, hogy ideiglenes helyiségemben, Weisz-Mihály u. 22. szám — Rózsater 10. szám (átjáró ház) alatt

fogászati műtermet

nyitottam, ahol úgy a kautsuk fogsorokat, mint a legkomplikáltabb aranykorona hidmunkákat a legujabb vívmányok alapján a leggondosabb kivitelben készítem.

Különösen figyelmébe ajánlom a m. t. közönségnek platinaösszetételű fémből készült hidmunkáimat (ki nem vehető lemeznélküli fogak) mint fontos újdonságot, mely a drága aranyat minden tekintetben pótolja, sőt annyiban fölül is mulja, hogy a szájbán állandóan fehér színű marad és összehasonlíthatlanul olcsóbb!

Szükség esetén kérem bizalommal hozzám fordulni és maradtam

alázatos tisztelettel:

Sole Izidor,
fogtechnikus.

Vidékiek aznap kielégítettnek

Férfiak és nők

kerestetnek helyben és vidéken, az ország minden helyiségében, kik nagy ismerettségel bírnak, egy új hetilap előfizetés gyűjtésére. Jó beszélőtehetséggel és szorgalommal 10—15 koronát kereshetnek naponta. Nagyobb városokban hirdetés gyűjtéssel is foglalkozhatnak. Leveleket R. P. jelige alatt a Budapest 55. számú postahivatalhoz. :—: :—: :—: (2230)

A Főtéren egy első emeleti, 3 szoba és konyhából álló

lakás

azonnal olcsón kiadó.

Bővebbet a kiadóhivatalban. (2228)

HA

még nem járhatja, okvetlen fizesse elő január hó elsejével az elismert legjobb magyar napilapot:

„AZ UJSÁG” -ot.

Megrendelői cím:

„AZ UJSÁG”
BUDAPEST.

Egyes példányok — — —
minden ujságelárusítónál — — —
kaphatók. — — —

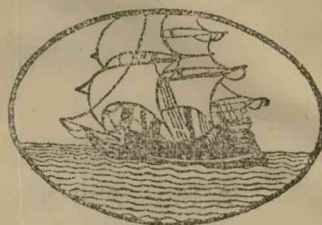
Hirdetéseket

felvesz

a kiadóhivatal.

Tea

legujabb

termés.

Meinl Gyula

Kávé-behozatal, Tea-behozatal.

Fiók Brassóban:

Lengor 31—33. szám.

✠ Mélyen leszállított árak csak nov. és dec. havában! ✠

Izsák-féle
Öltöny

8.50

Izsák-féle
Szörme kabát

12.—

NAGY KARÁCSONYI VÁSÁR!

*megkezdődött mélyen leszállított
árak mellett*

IZSÁK HENRIK ÉS TÁRSA

férfi-, fiú- és gyermekruha áruházában

Figyelem!

KAPU-UTCA II SZ.

Figyelem!

Izsák-féle
hosszú

Téli kabát

II —

Izsák-féle
Nadrág

2.75

Izsák-féle
rövid

Mikádó kabát

8.50

✠ Fiu öltöny 6.50

✠ Fiu télikabát 7.—

✠ Fiu nadrág 2.—

G y e r m e k c o s t ü m 2.80